

**ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΤΕΚΤΟΝΩΝ
« Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ »**

Πηγές προς εξεύρεση στοιχείων δια το σημερινό πόνημα απετέλεσαν, τα πολύτιμα αρχεία τού Συνεταιρισμού μας, τα πρακτικά τού διοικητικού Συμβουλίου, το εκδοθέν το έτος 1961 λεύκωμα τής στοάς φίλιππος, επί τη επαιτείω τής πεντηκονταετούς ιστορίας τής Στοάς του (1907-1957), λευκώματα και πρακτικά διαφόρων στοών τής Ανατολής μας και προσωπικά βιώματα τού ομιλούντος, ο οποίος επί 32 συνεχή έτη διετέλεσε μέλος τού Δ.Σ. τού Συνεταιρισμού, και έζησε πολλά εκ των γεγονότων που θα αναφερθούν.

Τα στοιχεία είναι πάρα πολλά και άκρως ενδιαφέροντα. Θα αναφερθώ κατά το δυνατόν περιληπτικά, σε ορισμένες περιόδους τής ιστορίας τού Συνεταιρισμού.

ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Έτος 1919 . Μετά το τέλος του πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου και την μεσολαβήσασα πυρκαγιά που μετέτρεψε την Θεσσαλονίκη σε ερείπια, μέσα στο γενικό χάος, την οικονομική δυσπραγία και την γενική απελπισία, υπάρχουν Τέκτονες, που οραματίζονται, σχεδιάζουν και πραγματοποιούν.

Είκοσι αδελφοί τής Στοάς Φίλιππος, οι **Δημήτριος Μαργαρίτης, Φιλώτας Παπαγεωργίου, Ιωάννης Κωνσταντινίδης, Μιχαήλ Θεοδωρίδης, Γεώργιος Ολύμπιος, Χαρίλαος Ζουμετικός, Απόστολος Κοσμόπουλος, Ιούλιος Άββοτ, Κων/νος Δούμπλας, Αθανάσιος Παπαγιάννης, Αυρηλιανός Βρέττας, Δέξιπος Αντωνιάδης, Γεώργιος Αλεκτωρίδης, Νικόλαος Μάνος, Δημήτριος Κοντορέπας, Ιωάννης Παρθένης, Θεόδωρος Τόσκου, Μιλτιάδης Δειμερτζόγλου, Δημήτριος Σκούρας και Αθανάσιος Μάνος, συνέστησαν Συνεταιρισμό περιορισμένης ευθύνης υπό την επωνυμία « Αποταμιευτικός και Πιστωτικός Συνεταιρισμός Ελευθέρων Τεκτόνων ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ » Συν.Π.Ε. με έδρα την Θεσσαλονίκη, απεριόριστου χρονικής διάρκειας.**

Με την υπ' αριθ. πρωτ. 33811 της 5ης Νοεμβρίου 1919 απόφαση του, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, εγκρίνει το υποβληθέν Καταστατικό. Διαβάζοντας κανείς τα ονόματα τών ιδρυτικών μελών τού Συνεταιρισμού, θα εντοπίσει ανάμεσα τους προσωπικότητες της τότε κοινωνικής πολιτιστικής και πολιτικής ζωής τής Θεσσαλονίκης, προσωπικότητες που συντήρησαν τον μύθο πού περιβάλλει τον Τεκτονισμό, προσωπικότητες που επέβαλαν τον σεβασμό ολοκλήρου τής κοινωνίας τής πόλεως μας προς τον θεσμό.

Σκοπός τού Συνεταιρισμού : κατά το καταστατικό, « Είναι η διευκόλυνση και προαγωγή τής αποταμιεύσεως τών Μετόχων και η παροχή πιστώσεων εις αυτούς, κατά τα εν τω παρόντι καταστατικώ οριζόμενα .»

Συνεταίροι τού Συνεταιρισμού : « Δύνανται να είναι μόνον Τέκτονες, ανήκοντες εις την Ελληνικήν Τεκτονικήν Αδελφότητα, έχοντες τα προσόντα τού Νόμου και συμμορφούμενοι προς τας διατάξεις τού παρόντος Καταστατικού ».

Η γενική Συνέλευση εκλέγει τα μέλη του Δ.Σ. και τον πρόεδρο, το δε Δ.Σ. εκλέγει τον αντιπρόεδρο, τον Γραμματέα και τον ταμία.

Κατά τα επόμενα έτη και συγκεκριμένα το έτος 1947, και το έτος 1957 τροποποιήθηκε το αρχικό καταστατικό, προκειμένου να προσαρμοσθεί εις τας διατάξεις τού Ν. 602 περί Συνεταιρισμών, παρέμειναν όμως όπως είχαν, τα βασικά άρθρα του αρχικού.

Το ισχύον σήμερα καταστατικό, προκειμένου να προσαρμοσθεί εις τας τροποποιήσεις που επήλθαν εις τον Ν.602 από τον Ν. 1667/1986, τροποποιήθηκε την 20/11/1988, με ορισμένες βασικές αλλαγές. Εις τον σκοπό του Συνεταιρισμού προσετέθη και η παράγραφος « **και η ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών** ».

Επίσης ως προς την ιδιότητα μέλους ορίζεται ότι « Συνεταίροι του Συνεταιρισμού μπορούν να είναι μόνον Τέκτονες που ανήκουν στην Ελληνική Τεκτονική Αδελφότητα και προσετέθη **να κατοικούν στην Βόρεια Ελλάδα και να είναι μέλη Τεκτονικών Στοών που μετέχουν νόμιμα στην εκλογή της Διοίκησης τού με το Ν.Δ. της 2/4 Ιανουαρίου 1928 ιδρυμένου « Τεκτονικού Ιδρύματος »**.

Ο σκοπός του συνεταιρισμού όπως διαμορφώθηκε, πέραν από τους στόχους κάθε πιστωτικού και αποταμιευτικού Συνεταιρισμού, προβλέπει και στην ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών του τόπου μας.

Αυτή ακριβώς η πτυχή του σκοπού του, με το ευρύ ανθρωπιστικό και πνευματικόν περιεχόμενο, σηματοδοτεί όχι μόνον την ειδοποιόν του διαφορά από άλλους Συνεταιρισμούς, αλλά και το πρωτεύον χαρακτηριστό τής ουσίας του.

Από της ιδρύσεως του Συνεταιρισμού, πρωταρχική επιδίωξη των μελών του είναι, να αποκτήσει στέγη, για να στεγασθεί η στοά « Φίλιππος » και εν συνεχεία όλες οι Στοές της Θεσσαλονίκης. Ήταν ο μόνος τρόπος που θα εξασφαλιζετο η ομαλή λειτουργία των τεκτονικών εργαστηρίων και η επιτέλεση τού Τεκτονικού έργου που ανέλαβαν οι Στοές.

Την περίοδο 1919 - 1932 οι υπάρχουσες Στοές εις την Θεσσαλονίκη, στεγάζονταν σε διάφορες οικοδομές τής πόλεως.

Η Στοά Φίλιππος στεγάζονταν σε οικοδομή επί της οδού Φωκαίας, όπου το έτος 1931 παρεχώρησε δωρεάν στέγη και εις την νεοσυσταθείσα Στοά Φώς.

Η Στοά Φοίνιξ στεγάζονταν σε οικοδομή επί της οδού Καθολικών στην πλατεία χρηματιστηρίου.

Δια την ανωτέρω περίοδο, δυστυχώς δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία για την δράσιν τού Συνεταιρισμού, λόγω συλήσεως τών αρχείων παρά των Γερμανών επί κατοχής.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1930-1940

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Την 28ην Σεπτεμβρίου 1931, το Ελληνικό Δημόσιο, εκποιεί εις την Συνεταιρισμό, τρία συνεχόμενα οικοπέδα τού Δημοσίου, συνολικής εκτάσεως 601 τετραγωνικών μέτρων αντί του τιμήματος των 300.000,- δραχμών, ευρισκόμενα στην συμβολή των οδών Παστέρ και Στρατηγού Καλλάρη Αργότερα με την φροντίδα μελών τού Συνεταιρισμού, που είναι μέλη τού Δημοτικού Συμβουλίου, αι οδοί μετονομάσθηκαν σε Φιλικής Εταιρίας και Δημητρίου Μαργαρίτη αντίστοιχα.

Χωρίς καθυστέρηση, αρχίζει η υλοποίηση τού έργου ανεγέρσεως τού κτιρίου. Τις επιστημονικές των γνώσεις καλούνται να θεσουν εις την υπηρεσία του κοινού στόχου οι Αρχιτέκτονες, μέλη τού Συνεταιρισμού, Συμεών Μυλωνάς και Γεώργιος Μανούσος. Προχωρούν αμέσως και αφιλοκερδώς, εις την σχεδίαση περικαλλούς κτιρίου και εις την σύνταξη τής σχετικής μελέτης.

Την 13/5/1932 υποβάλλουν εις την πολεοδομία Θεσσαλονίκης όλα τα απαιτούμενα έγγραφα. Εκδίδεται η υπ' αριθ. 122/20.5.1932 άδεια ανέγερσης τού κτιρίου.

Τον Μάιο τού 1932 αρχίζουν οι εργασίες εκσκαφής τού οικοπέδου και στα τέλη τού επόμενου μήνα τίθεται ο θεμέλιος λίθος.

Οι Φιλιππιδείς τοποθετούν στα θεμέλια του κτιρίου μέσα σε μεταλλική θήκη, περγαμηνή, που μνημονεύει τα ονόματα όλων των Στούν τής Θεσσαλονίκης. Η σειρά παράθεσης των ονομάτων γίνεται με αντικειμενικό κριτήριο τής χρονολογίας ίδρυσης τους.

Με αυτό το ανεξίτηλο αποτύπωμα που αφήνουν στα θεμέλια τού Μεγάρου, τα μέλη τού Συνεταιρισμού σηματοδοτούν την απαρέγκλιτη διάθεση τους, να αγκαλιάσουν όλες τις Τεκτονικές Στοιές.

Με γοργούς ρυθμούς κατασκευάζεται αρχικά, η ανατολική πτέρυγα τού Μεγάρου.

Ο πρόεδρος Κωνσταντινίδης, οι αναφερθέντες Αρχιτέκτονες και τα μέλη τής Στοάς Φίλιππος, είναι καθημερινά παρόντες στο εργοτάξιο, παρακολουθώντας με ανυπομονησία την πρόοδο τών εργασιών. Το μακροχρόνιο όνειρο τών μελών τού Συνεταιρισμού γίνεται πραγματικότητα. Το τόλμημα όμως είναι πολύ μεγάλο. Τα οικονομικά τού Συνεταιρισμού είναι δυσανάλογα περιορισμένα, συγκριτικά με το μεγάλο έργο που ξεκίνησε. Η απόφαση όμως ελήφθη. Το έργο έπρεπε να ολοκληρωθεί. Εκλήθησαν τότε όλες οι Στοές να συνεισφέρουν. Το βάρος όμως ανέλαβαν οι αδελφοί κάθε Στοάς. Ο Φίλιππος κατέβαλε το μεγαλύτερο ποσό. Η Στοά Φοίνιξ κατέβαλε το ποσόν τών 300.000, δραχμών.

Επίσης και οι άλλες Στοές κατέβαλαν ανάλογα ποσά.

Την 21η Ιανουαρίου 1933 εγκαινιάζεται πανηγυρικά η λειτουργία τού Μεγάρου και η εις αυτό εγκατάσταση μόνον τής Στοάς " Φίλιππος ". Την 13ην Μαΐου 1933 προσκαλούνται επίσημα όλες οι υπό την αιγίδα τής Γαληνοτάτης Μεγάλης Ανατολής τής Ελλάδος, Στοές τής Θεσσαλονίκης να συγκεντρωθούν προς στέγαση στο Μέγαρο. Η Στοά " Φοίνιξ " εγκαταστάθηκε στο Μέγαρο το επόμενο έτος, διότι εκρίθη σκόπιμο να παραμείνει στην οικοδομή τής οδού Καθολικών, όπου στεγάζονταν πολλές Εβραϊκές Στοές που υπάγονταν σε άλλες Τεκτονικές Ανατολές. Σκοπός να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο μεταξύ αυτών και τής Γαληνοτάτης Μεγάλης Ανατολής.

Την 21/10/1934 γίνεται η πανηγυρική εγκατάσταση τής νεοσυσταθείσης Στοάς Δημήτριος Μαργαρίτης, εις τον ευπρεπισμένο καταλλήλως μεγάλο Ναό τού Τεκτονικού Μεγάρου.

Το έτος 1935 ο Συνεταιρισμός ξεκινά το έργο, της ανεγέρσεως τής ισογείου αιθούσης τής βορειοανατολικής πτέρυγας τού Μεγάρου, όπου σήμερα στεγάζει τον κινηματογράφο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΝ. Τα μέλη του, οραματίζονται την δημιουργία ενός πνευματικού κέντρου πού θα στεγάζει τις πολυποίκιλες εκδηλώσεις τής πόλεως μας. Έχουν κατά νού να συγκροτήσουν σε τμήμα τής αιθούσης, βιβλιοθήκη και σπουδαστήριο, που θα φιλοξενούν νέους συμπολίτες μας. Την συγκρότηση « τού Παρνασσού τής Θεσσαλονίκης » όπως απεκάλεσε την αίθουσα αυτή ο Ιωάννης Κωνσταντινίδης. Στην υλοποίηση τού σχεδιασμού, συμβάλλουν ο Δήμος Θεσσαλονίκης με το ποσό τών 50.000 δραχμών και τα μέλη τού Συνεταιρισμού με προσωπικές οικονομικές παροχές.

Πέρασε μία ολόκληρη δεκαετία με όνειρα, προσπάθειες, αλλά και σοβαρές οικονομικές θυσίες τών μελών τού Συνεταιρισμού, προκειμένου να αποκτήσουν στέγη τα μέλη τών στοών και να δυνηθούν να ανταποκριθούν στο Τεκτονικό των έργων.

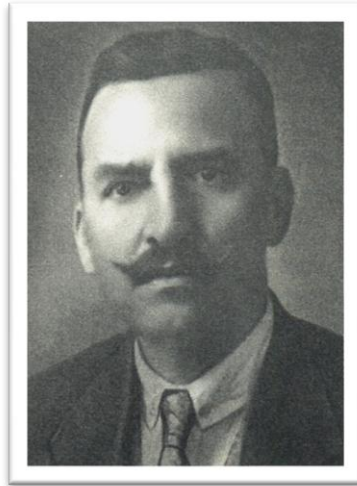
Μέχρι το 1940 όλα εξελίσσονταν κανονικά.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Αμέσως μετά την κήρυξη τού πολέμου τού 1940, οι εργασίες τών Τεκτονικών Στοών αναστέλλονται. Ο πρόεδρος τού Συνεταιρισμού, Ιωάννης Κωνσταντινίδης, αποφασίζει να εγκατασταθεί στο Τεκτονικό Μέγαρο, προκειμένου να μη μείνει εγκαταλειμμένο.

Ακοίμητος φύλακας, κρατάει μέρα και νύκτα την θύρα του ανοικτή, για να βρίσκουν καταφύγιο οι συμπολίτες μας, από τις αεροπορικές επιδρομές τού εχθρού.

Ο Μέγας Διδάσκαλος (πρόεδρος τού Αρείου Πάγου Άθως) Ιωάννης Κωνσταντινίδης, ο Πατριάρχης τού Τεκτονισμού τής Βορείου Ελλάδος όπως τον χαρακτηρίζει στις αναμνήσεις του ο γνωστός και εκλεκτός Λογοτέχνης Γ. Βαφόπουλος, θα αφήσει την 28ην Δεκεμβρίου 1940 μέσα στον στενό χώρο τού γραφείου του την τελευταία του πνοήν στο Τεκτονικό Μέγαρο άγρυπνος φύλακας τών Ιερών τής Ανατολής Θεσσαλονίκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ (1879 - 1940)

Είχε την τύχη να μην αντικρίσει την κατοχή τής Πατρίδος μας από τις ορδές τών κατακτητών και το Τεκτονικό Μέγαρο, για το οποίο τόσο μόχθησε, σχεδόν κατεστραμμένο. Οι αίθουσες τών εργαστηρίων κατεστράφησαν, το συμβολικό άγαλμα τής αιθούσης υποδοχής ακρωτηριάσθηκε, τα διάφορα έπιπλα και σκεύη, τα λάβαρα και οι βιβλιοθήκες τών Στοών λεηλατήθηκαν. Στις φμωμένες αυτές μέρες τής κατοχής, το Μέγαρο επιτάσσεται από τον εισβολέα και η μεγάλη αίθουσα τού κτιρίου χρησιμοποιείται για έδρα τού γερμανικού στρατοδικείου. Ο Συνεταιρισμός περισώζει μόνο τον ημιυπόγειο και ισόγειο χώρο τού κτιρίου, πού παραχωρείται στο ίδρυμα «Συσσίτιο Δημητρίου Ιωαννίδη», για την διανομή καθημερινής μερίδας τροφής στους συμπολίτες μας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Η περίοδος τής γερμανικής κατοχής άφησε πίσω της χαλάσματα και μεγάλα οικονομικά αδιέξοδα. Ο άνεμος τής ερείπωσης και της λεηλασίας, έχει σαρώσει το Τεκτονικό Μέγαρο. Την θλιβερή εικόνα έρχεται να συμπληρώσει η διάβρωση τών εσωτερικών τοίχων από τα βρόχινα νερά, πού είχαν εισρεύσει από το δώμα και την ημιτελή αίθουσα τής βορειο-ανατολικής του πτέρυγας.

Το κόστος για την αποκατάσταση τών ζημιών είναι μεγάλο και οι οικονομικοί πόροι του Συνεταιρισμού σχεδόν ανύπαρκτοι. Την ώρα αυτήν, τα μέλη τού Συνεταιρισμού αποκαθιστούν με αισθητική πληρότητα μία αίθουσα τού Μεγάλου και την θέτουν στην διάθεση τών Στοών. Καλούνται οι αδελφοί τών Στοών να φέρουν από ένα κάθισμα.

Ενθυμούμαι μέχρι και την δεκαετία του 1990, το ανομοιόμορφο των καθισμάτων και το τρίξιμο αυτών, λόγω τής παλαιότητας των. Εν το μεταξύ, οι ελπίδες που είχε στηρίξει ο Συνεταιρισμός στην οικονομική βοήθεια από μέρους τού Βορειοαμερικανικού Ελευθερο-τεκτονισμού, απεδείχθησαν φρούδες. Παρά τις επικλήσεις ανάγκης τών μελών τού Διοικητικού Συμβουλίου, μόνο ένα ελάχιστο μέρος από το ποσό που αναμενόταν, στάλθηκε από την άλλη πλευρά τού Ατλαντικού. Ουδεμία επίσης αποζημίωση εδόθη δια τας δηλωθείσας ζημίας πού υπέστησαν οι Στοές, σε βιβλιοθήκες, έπιπλα και άλλα αντικείμενα.

Αποφασισμένος να λύσει τα κεντρικά προβλήματα της αναστήλωσης του Μεγάρου και της κάλυψης των λειτουργικών του αναγκών, ο Συνεταιρισμός στις 15/10/1951 αποφασίζει την εκμίσθωση της ισόγειας αίθουσας τής βορειοανατολικής πτέρυγας του κτιρίου.

Ο μισθωτής που πρόκειται να χρησιμοποιήσει τον χώρο σαν αίθουσα κινηματογραφικών προβολών, αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποκαταστήσει με δικές του δαπάνες όλες τις ζημιές τού μισθίου. Στηριζόμενος στα δύσκολα εκείνα χρόνια, στο σταθερό εισόδημα τής μίσθωσης, αλλά και πάλι στην οικονομική βοήθεια τών μελών του, ο Συνεταιρισμός ξεκινάει με αργούς αλλά και σταθερούς ρυθμούς το έργο της αποκατάστασης τών ζημιών τού κτιρίου. Πολύτιμη και πάλι η συμβουλή τού αρχιτέκτονα Συμεών Μυλωνά, καθώς και του πολιτικού μηχανικού Στέφανου Στεφανάκη και όλων γενικά τών ειδικών, μελών του Συνεταιρισμού, που σπεύδουν χωρίς κανένα οικονομικό αντάλλαγμα, στο κέλευσμα τής κάθε ανάγκης. Το 1959 αρχίζει με συνεχώς εντεινόμενους ρυθμούς, η εγγραφή στον Συνεταιρισμό νέων μετόχων.

Η εισροή νέων επίλεκτων μελών συμπολιτών μας, ωθεί τον Συνεταιρισμό σε μία θεαματική ανοδική πορεία και προεξοφλεί την πιο ευοίωνη προοπτική. Η ολοκλήρωση τού Μεγάρου είχε συντελεσθεί και όλες οι Στοές τής Θεσσαλονίκης εργάζονταν κανονικά στεγασμένες σε αυτό. Κανείς βέβαια δεν περίμενε μία νέα δοκιμασία.

Ο ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1978

Την 20ην Ιουνίου 1978 ένας καταστρεπτικός σεισμός συγκλονίζει την πόλη μας. Μεγάλη η επίπτωση του και στο Τεκτονικό μας Μέγαρο. Οι ζημιές που έχουν προκληθεί σ' αυτό είναι σοβαρές. Το κτίριο εμφανίζει ρωγμές σε υποστηλώματα, πού εκτείνονται σε όλους σχεδόν τους τοίχους πληρώσεως. Το κτίριο χαρακτηρίζεται κόκκινο. Η έκθεση ελέγχου και της δευτεροβάθμιας επιτροπής επισημαίνει, ότι το κτίριο δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

Ο τότε πρόεδρος τού Συνεταιρισμού, αείμνηστος καθηγητής τής ιατρικής σχολής τού Α.Π.Θ. Σπύρος Κρητικός, καλεί όλα τα μέλη του Δ.Σ., αλλά και άλλους αδ., σε Συμβούλιο εκτάκτου ανάγκης.

Τα συμβούλια επαναλαμβάνονται συχνά, δύο ή και τρεις φορές την εβδομάδα, πραγματοποιούνται δε σε γραφεία μελών τού Διοικητικού Συμβουλίου.

Πρώτο μέλημα, η μίσθωση και η διαμόρφωση χώρου, για την προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία τών εργαστηρίων. Για αρκετούς μήνες τα μέλη τού Διοικητικού Συμβουλίου επισκέπτονται σχεδόν καθημερινά, προσφερόμενους χώρους προς μίσθωση, προκειμένου να επιλέξουν τον κατάλληλο.

Τελικά προκρίνονται δύο διαμερίσματα στην οικοδομή επί τής οδού Τσιμισκή αρ. 52, για να χρησιμοποιηθούν ο μεν πρώτος όροφος, ως χώρος συνεδριάσεως τών εργαστηρίων, ο δε δεύτερος, ως χώρος γραφείων και αίθουσα αναμονής.

Για τα διαμερίσματα ιδιοκτησίας τού αδ. τής Στοάς Φίλιππος, Ιωάννη Παπαντίνα, απεφασίσθη μηνιαίο μίσθωμα 21.000 δραχμών, για την πρώτη διετία.

Μέσα σε διάστημα τριών μηνών, ο πολιτικός μηχανικός, μέλος τής Στ. Φίλιππος, αείμνηστος αδ. Νίκος Σιπητάνος και ο διακοσμητής, μέλος τής Στ. Φοίνιξ αδ. Αθανάσιος Αμπατζόγλου, μεταμορφώνουν με απaráμιλλο ζήλο, τον πρώτον όροφο σε λαμπρά διακοσμημένο χώρο, κατάλληλο από πρακτική και αισθητική άποψη, για τις συνεδριάσεις όλων τών εργαστηρίων. Εκεί από τον Απρίλιο του 1979 μέχρι το 1982, όταν παρεχωρήθη και πάλι το Τεκτονικό Μέγαρο, εργάσθηκαν κανονικά όλα τα εργαστήρια.

Παράλληλα με την αναζήτηση προσωρινού χώρου εγκατάστασης, το Δ. Σ. τού Συνεταιρισμού, ενεργοποιείται, για την πραγμάτωση τών κεντρικών στόχων, της αναστήλωσης και της περαιτέρω αξιοποίησης τού Τεκτονικού Μεγάρου. Αναθέτει στον Αρχιτέκτονα Απόστολον Θωμαΐδην και στον πολιτικό μηχανικό Νικόλαο Σιπητάνο να διενεργήσουν αυτοψία στο Τεκτονικό Μέγαρο και να αποφανθούν για την έκταση τών ζημιών και την δυνατότητα αποκατάστασης τους. Το έργο τών δύο αυτών εντολοδόχων, συνδράμουν ο αείμνηστος Αδ. τής Στοάς Φοίνιξ, Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος επιφανής ακαδημαϊκός και καθηγητής τής Πολυτεχνικής Σχολής τού Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και ένας Ρουμάνος μηχανικός εξειδικευμένος σε μεθόδους αποκαταστάσεως ζημιών από σεισμούς.

Το πόρισμα τής αυτοψίας συμφωνεί με την έκθεση ελέγχου τής δευτεροβάθμιας επιτροπής, ως προς την έκταση τών ζημιών και τον βαθμό επικινδυνότητας τού Μεγάρου, δέχεται όμως, ότι η αποκατάσταση τών ζημιών είναι εφικτή, αφού οι συντάκτες τού πορίσματος διαπιστώνουν ότι ο φέρων οργανισμός του δεν έχει υποστεί επικίνδυνες ρωγμές.

Επόμενη κίνηση τής Διοίκησης τού Συνεταιρισμού, είναι να καλέσει όλους τους πολιτικούς μηχανικούς και αρχιτέκτονες, μέλη του Συνεταιρισμού, να συγκροτήσουν, με συντονιστή μηχανικό τον Νικόλαο Σιπητάνο, επιτροπές έρευνας εναλλακτικών λύσεων επισκευής και αξιοποίησης τού Μεγάρου. Μετά από ενδελεχή μελέτη και αμοιβαία ανταλλαγή τών απόψεων τους, οι ομάδες εργασίας εισηγούνται τις ενδεδειγμένες λύσεις. Το Διοικητικό Συμβούλιο επικυρώνει τις άριστα επεξεργασμένες προτάσεις τών ομάδων εργασίας, μεταξύ τών οποίων και την πρόταση ανέγερσης αιθούσης πάνω από το ισόγειο τής βορειοανατολικής πτέρυγας τού κτιρίου, όπου σήμερα η αίθουσα Σπυρίδων Κρητικός.

Τον Φεβρουάριο τού 1981, υποβάλλονται προσφορές από 6 εργολήπτες και επιλέγεται ως τελευταίος μειοδότης ο Κωνσταντίνος Μπατάκης, εις τον οποίον ανατίθεται η επισκευή του κτιρίου και η προσθήκη της νέας αιθούσης, αντί τού ποσού τών 3.590.000 δραχμών. Εκ των πραγμάτων απεδείχθη, ότι ήτο η καλύτερα επιλογή. Οι διευκολύνσεις που έκανε στον Συνεταιρισμό, η αποδοχή γραμματίων έναντι μέρους μετρητών, βοήθησαν στην ολοκλήρωση του έργου. Σ' αυτό βεβαίως, συνετέλεσε και το ότι πληρεξούσιος Δικηγόρος τού εργολήπτη, ήτο ο αδελφός Λεωνίδας Παπαδόπουλος.

Οι απαιτούμενες δαπάνες είναι τεράστιες. Ένα δάνειο από την ΥΑΣΒΕ ύψους 2.844.000 δραχμών καλύπτει μόνο ένα μικρό μέρος τής δαπάνης.

Τα έσοδα τού Συνεταιρισμού από την αίθουσα του κινηματογράφου δεν υπάρχουν. Καλούνται και πάλι οι αδελφοί τών Στοών να συνεισφέρουν. Πράγματι η προσφορά των ήτο συγκινητική. Με την συμβουλή αυτών, αποπερατώνεται η αποκατάσταση τών ζημιών τού Μεγάρου τον Οκτώβριο του 1981, στο ελάχιστο δηλαδή διάστημα τών 6 μηνών.

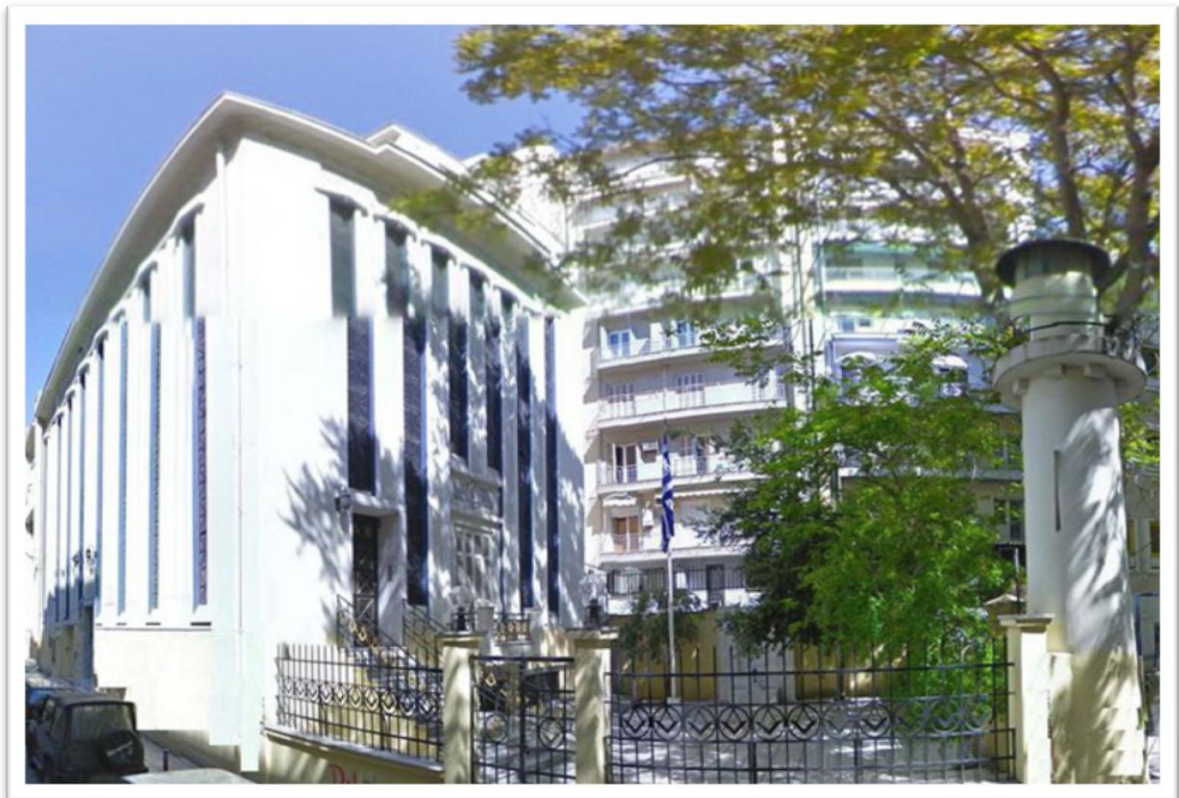
Οι συντονισμένες ενέργειες που θα οδηγήσουν στην ανέγερση τής νέας αιθούσης, ακολουθούν με κάπως βραδύτερο ρυθμό.

Το έτος 1985 ο Συνεταιρισμός προχωρεί στις εσωτερικές οικοδομικές εργασίες τής νεόδμητης αιθούσης. Το δύσκολο έργο θα πραγματοποιηθεί με επιτυχία, χάρις στην άμεση εποπτεία τού ακούραστου αείμνηστου Αδ. Αντωνίου Κωτούλα, ο οποίος το έτος 1985, αναλαμβάνει την προεδρία τού Συνεταιρισμού μετά την αποχώρηση τού αειμνήστου Σπύρου Κρητικού, λόγω τής κλονισμένης υγείας του. Οι εργασίες είναι ιδιαίτερα δαπανηρές και συντελούνται παράλληλα με τις εργασίες εγκατάστασης ανελκυστήρα, αλλά και με τις επείγουσες εργασίες συντήρησης και στεγανοποίησης τού Μεγάρου.

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ

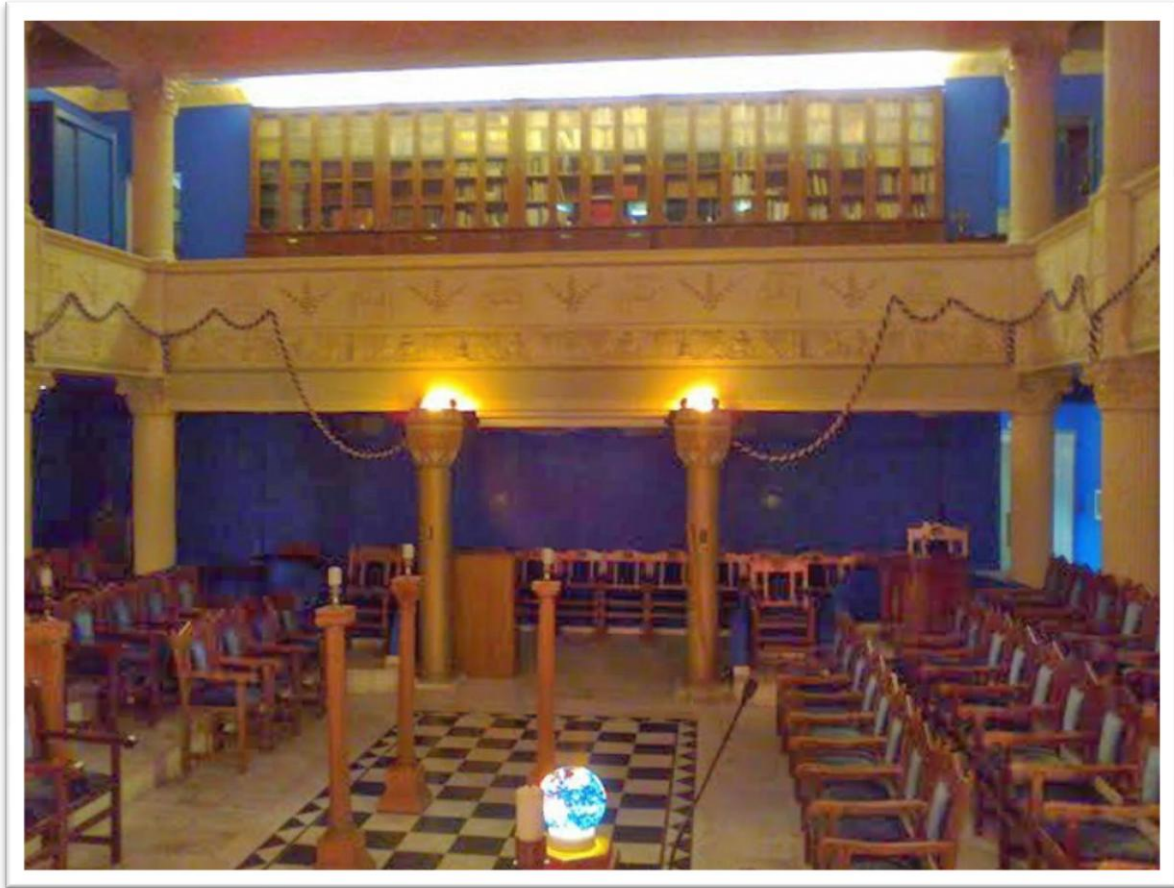
Ιδιαίτερα σημαντική για την υλοποίηση τού έργου τής εσωτερικής διακόσμησης τής νέας αιθούσης, ήταν η συνδρομή τού πολιτικού μηχανικού και μέλους τού Συναρισμού, Ηρακλή Σιδηρόπουλου, που με το εύρος τής συμβολής του, έδωσε την δυνατότητα στον Συνεταιρισμό να αποκτήσει το έτος 1991, μία ακόμη μεγαλοπρεπή αίθουσα στο Μέγαρο του.

ΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

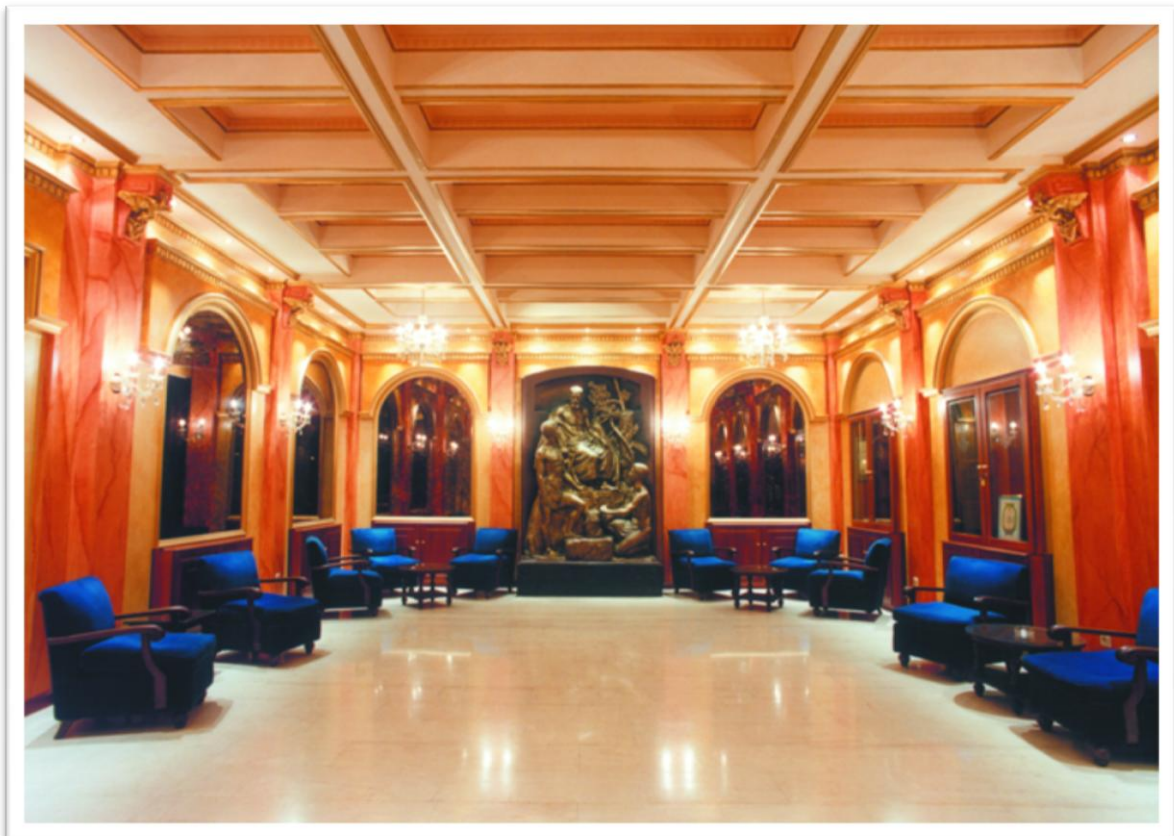

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

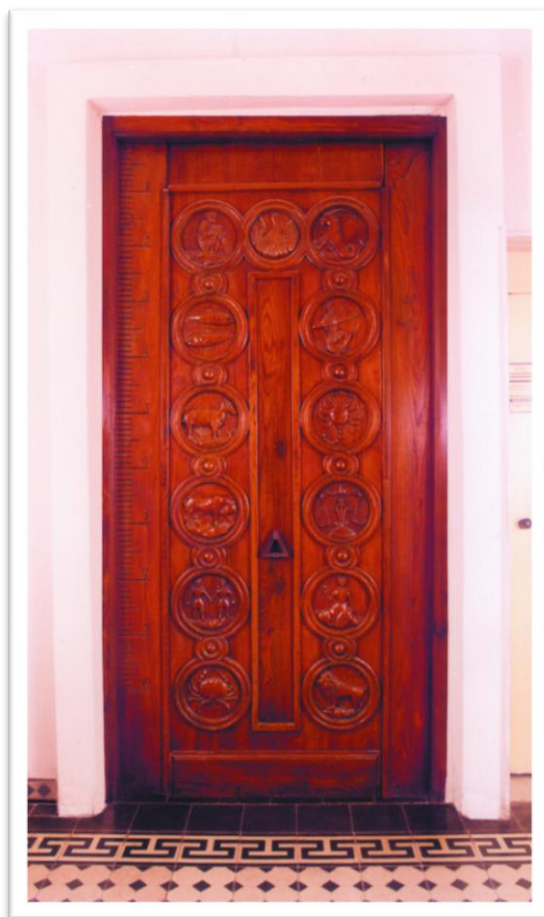
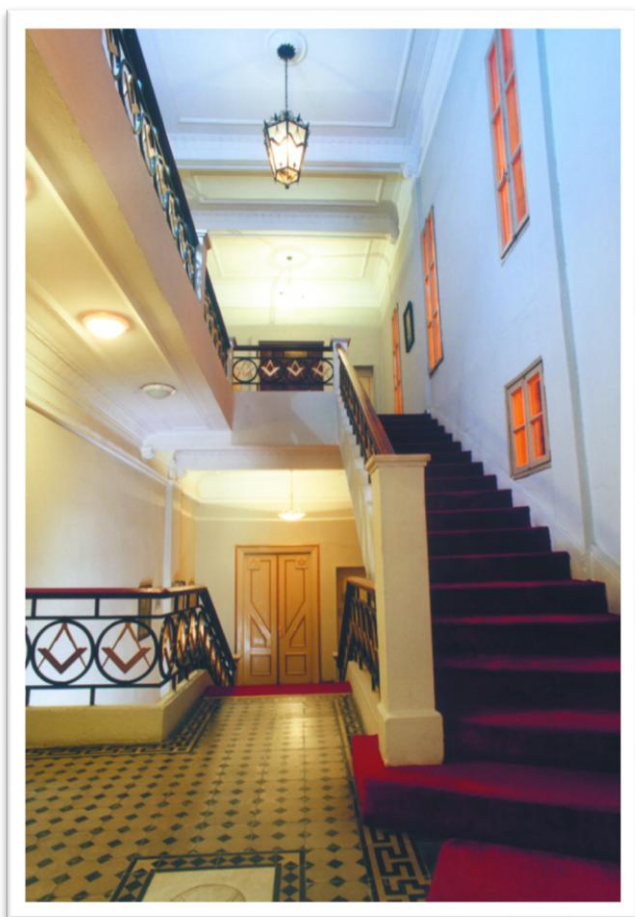
ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ

Το έτος 1991 το διοικητικό Συμβούλιο τού Συνεταιρισμού υπό την προεδρία τού Αδ. Αργύρη Παναγιωτόπουλου, αποφασίζει την υλοποίηση τού πλήρους εκσυγχρονισμού τού Τεκτονικού Μεγάρου, της λαμπρής του διακόσμησης, τής δημιουργίας συμπληρωματικών χώρων υποδοχής και εστίασης, της τοποθέτησης μικροφωνικών εγκαταστάσεων και κλιματισμού στις αίθουσες, της εγκατάστασης ηλεκτρονικού συστήματος ασφαλείας τών εισόδων, της ανακαίνισης τού ηλεκτρικού, υδραυλικού και αποχετευτικού δικτύου τού κτιρίου και της διαμόρφωσης τού ημιυπόγειου χώρου τού Μεγάρου, σε καλαίσθητο χώρο συνεστίασεως και εντευκτηρίου. Επίσης εις την αντικατάσταση τών παλαιών καθισμάτων. Το όλο έργο ανέλαβε αφιλοκερδώς, ο διακοσμητής Αθανάσιος Αμπατζόγλου, μέλος τού Συνεταιρισμού, υπό την προσωπική εποπτεία τών προέδρου και του τότε αντιπροέδρου αιμνήστου Κωνσταντίνου Βουλγαρίδη.

Για την αντιμετώπιση τών ανωτέρω δαπανών συνάπτεται ενυπόθηκο δάνειο 15.000.000 δρχ., από την Κτηματική Τράπεζα. Οι διατυπώσεις λήψεως τού δανείου πολλές, λαμβανομένης υπ' όψιν τής δυσκολίας ανευρέσεως τών παλαιών τίτλων ιδιοκτησίας τού κτιρίου. Οι δικηγόροι Λεωνίδα Παπαδόπουλος και Αθηνόδωρος Συρόπουλος παρά τον φόρτο τών επαγγελματικών των ασχολιών, κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν όλα τα απαιτούμενα έγγραφα, τίτλους, πιστοποιητικά υποθηκοφυλακείου και να φέρουν σε σύντομο χρόνο, εις πέρας την λήψη τού δανείου. Το δάνειο αυτό εξωφλήθη ήδη ολοσχερώς.

Το έτος 1993 το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εντόνων ενεργειών, επέτυχε την έκδοση Π.Δ., που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 283/26.3.1993, χορηγήσεως στον Συνεταιρισμό, τίτλου μεταφοράς συντελεστού δομήσεως για εμβαδόν 1.316,14 τετραγωνικών μέτρων.

Ο τίτλος αυτός, με την φροντίδα τού γραμματέως τού Δ.Σ. Αδ. Αθηνόδωρου Συρόπουλου καταχωρήθηκε στο υποθηκοφυλακείο Θεσσαλονίκης.

Μετά την αποπεράτωση τών ανωτέρω εργασιών, ο Συνεταιρισμός απέκτησε ένα περικαλλές κτίριο. Η όλη δομή του, η εξωτερική του μορφή, η εσωτερική διάταξη τών αιθουσών του και η ύπαρξη αιθούσης κινηματογράφου και πολιτιστικών εκδηλώσεων, σαφώς προσδιορίζουν και μαρτυρούν τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται, και τον οποίο εξυπηρετεί. Αποτελεί ένα περίλαμπρο και αξιοθέατο μνημείο τής πόλεως μας και ένα από τα ωραιότερα Τεκτονικά κτίρια τής Ευρώπης.

Αποκλειστικό μέλημα τού Συνεταιρισμού είναι, η άγρυπνη προστασία αυτού, η διασφάλιση του από κάθε κίνδυνο και η μετά σχολαστικότητας συντήρηση, επισκευή, εξωραϊσμού και εξοπλισμού του.

Σήμερα ο Συνεταιρισμός, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, τηρεί λογιστικά βιβλία τρίτης κατηγορίας, υποβάλλει δηλώσεις φόρου εισοδήματος και μεγάλης ακίνητης περιουσίας, πληρώνει τους αναλογούντες φόρους, και έρχεται σε επαφή με δημόσιες, δημοτικές και άλλες αρχές της πόλεως, προβάλλοντας έτσι την ύπαρξη ενός καθαρά Τεκτονικού σωματείου στην πόλη μας.

Αντιμετωπίζεται από όλους, στην αρχή από κάποια έκπληξη, όμως με σεβασμό και διάθεση εξυπηρέτησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, φροντίζει για την κατανομή τών αιθουσών, την ημέρα και ώρα λειτουργίας τών εργαστηρίων, τον φωτισμό, κλιματισμό και την καθαριότητα τού κτιρίου, καθώς και για την νόμιμη και άψογη λειτουργία τού εντευκτηρίου.

Κυκλοφόρησε κανονισμό λειτουργίας τού Τεκτονικού Μεγάρου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση τής διοίκησης τών εργαστηρίων. Φροντίζει για την προμήθεια ή αντικατάσταση τών απαραίτητων οργάνων, για την σωστή και τελετουργική λειτουργία τών εργαστηρίων. Επίσης διαμόρφωσε χώρο λειτουργίας ιατρείου.

Πρόθεση τού Συνεταιρισμού είναι η παραχώρηση, κάθε δυνατής εξυπηρέτησης τών εργαστηρίων, για την επιτέλεση τού έργου των και την εξασφάλιση εις τα μέλη των, άνετης και ευχάριστης παρακολούθησης τών εργασιών.

Το μέγεθος τών δυσχερειών που είχαν να αντιμετωπίσουν οι άξιοι εκείνοι Τέκτονες, μέλη τού Συνεταιρισμού « ΦΙΛΙΠΠΟΣ », οι κόποι και οι οικονομικές θυσίες των, ας είναι φωτεινό παράδειγμα, ώστε να διατηρηθεί εσαεί το έργο τους και

να υπενθυμίζει στους μεταγενέστερους τις μεγάλες υποχρεώσεις και ευθύνες τις οποίες αναλαμβάνουν, γενόμενοι μέλη τού Συνεταιρισμού.